

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenföld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Nyakig a csávában.

Irta: Tüdös János orsz. gyűlési képviselő.

Ami most Bécsben és Budapesten a politikában történik, az már felháborító és visszataszító volna, ha nem volna olyan nevetséges.

A koalíciós kormány addig erősítette a pozícióját s oly sokáig, oly melegen ragaszkodott a hatalomhoz, hogy most az egész ország gunyakaja közt válik nyilvánvalóvá, hogy a tisztelt kormány a bársonyszékhez odaragadt.

Szeretne most már szabadulni kézzel-lábbal, *de nem eresztik.* Ez az az ugynevezett lakájpolitika. Szegődött bér, osztott konc. A bécsi hatalom hurkot vetett a nemzeti kormány nyakába s nem eresztik, míg le nem szolgál.

Hogy a néppárt és a többi 67-esek, az alkotmánypárt ezt könnyedén veszi, nem lehet rajta csodálkozni, hiszen szokva vannak hozzá, hogy pórázon tartják őket.

De hogy tudja ezt elviselni az a függetlenségi és 48-as csoport, amelyet Kossuth Ferenc beletaktikázott ebbe a mocsárba? Hogy mészik ki ez a fátor ebből az illatos, bűzös csávából?!

Ime a császári hatalom ismét és ki a megmondhatója, már hanyadszor, kiadja a parancsot: *weiter dienen.*

Mintha most a legutóbbi Werkerle-Andrássy audiencián már a felséges ur, hazánk ez időszerűt élő legnagyobb és legkegyetlenebb humoristája azt jelentette volna ki e két nagy férfi előtt: na lássuk, tisztelt új koalíció, hát egy kis indemnitást, nem többet, csak egy hónapit, keresztül tudtok-e vinni a parlamentben, van-e csak annyi kis hatalmatok, hogy ezt a csekélységet megcsináljátok az én kedvemért!? Ha ezt megteszitek, *akkor talán hisztek* nektek, hogy egyebet is: annexiót, katonai teherket, haditengerészeti költséget stb a lábaim elé

fogtok rakni s újra rátok bízom véglegesen a kormányhatalmat. De addig nem. Ezt a kicsiséget azonban *követelem.*

És ezek az urak készek mindenre. És csábitják tovább Kossuth Ferencet és a Kossuth Ferenc híveit, vezetik őket tovább azon a lejtőn, amely már eddig is oly méretetlen megszegyenülésnek tette ki őket.

Odafent a bécsi olympuson mintha játszanának és tréfálnának. Idelent a magyar kormány pedig az agonia félreismerhetetlen tünetei között liheg, futkos, kapkod fűhöz-fához s kapaszkodik az utolsó szalmaszálba, egy hónapi indemnitásba.

Ezért a szomorú állapotért bizonyára nem egyedül és nem első sorban Kossuth Ferenc a felelős. De a felelősségről ő sem vonhatja ki magát. S míg a 67-es pártok és e pártok vezéreinek felelőssége csak annyi, hogy koalíciós politikájuk teljesen csődöt mondott: a Kossuth

„TALÁLKOZZUNK“ a minden tekintetben kielégítő, villanyvilágítással ellátott modern „NEMZETI KÁVÉHAZ“-ban, a Petőfi-téren!

Mátyás király a rengetegben.

Irta: Móricz Pál

I.

Akkortájt történt ez az eset, mikor Mátyás király Gömörben járt és a főurakkal — hogy máskor jobban becsüljék a munkás-embert — sort kapáltatott. Magas volt az a szőlőhegy és lefelől maga Mátyás király forgatta a kapát, úgy, hogy nemcsak a gömöri Kubinyi György uraméknak, de magának a hadverő Kinizsi Pálnak is beleizzadt az üstöke. Nem is állhatta szó nélkül Kinizsi:

— Már én, édes királyom, inkább kaszabolom két karddal is a törököt . . .

Ujlaki herceg is bölintott rá, mert a főuron is megizzadt a gyémántgombos mente:

— Jól beszél, Pál bátyám.

Mátyás király a kapanyélre támaszkodva ekkor mondotta a verejtékező nagyuraknak:

— Vitézeim, lovagjaim, ezért becsüljétek meg a földmunkás népet, mert ez a nép verejtékével is termékenyíti a mi áldott buzatermő, borteremő földünket

És Mátyás király korában meg is becsülték a népet; hiszen a király maga adta rá a jó példát. Kinizsi Pál is a föld népéből került fényes udvarába.

Csak hogy azután mindenkitől meg is követelte Mátyás király, hogy hiven, becsületesen teljesítse vállalt hivatalát.

Mátyás király most is, hogy a szőlőkapálásra így kitanította a főurakat, gondolt egyet és szót az uraknak:

— Lovagjaim, ha már a munkából kivettük a részünket, érdemesek vagyunk valamelyes szórakozásra is.

A horvát végekről való fekete Mirkó vitéz vidáman hunyorított Kinizsi Pálra. Még meg is rántotta az öreg vitéznek vaspánczélos ümögjét.

— Hehe! Bátyám! Most már, ugye, az áldomás következik?

Pedig nem az áldomás következett. Mátyás király nem hagyta eltespedni a lovagjait és alig hogy kiszusszantották magukat a főurak, máris elrendelte:

— Most pedig majd vadászni megyünk, urak!

Bezzeg elsavanyodott Mirkó vitéz jókedve. Mirkó vitéz inkább szerette volna a boros kupát forgatni zengő muzsikaszó mellett, mint ösmeretlen, zord rengetegben birkózni, viaskodni a tányértalpu, morgó, mérges medvékkel. Ámde a vitéz Mirkóra csak annyi volt bizva, hogy amerre Mátyás ment, neki is

menni kellett; mert mikor vadászat közben szalonnát süttött Mátyás király, mindéig Mirkó vitéznek kellett faragni a szalonnasütő nyársát. No, de most volt is módja a nyársfaragásban a pohos, fekete Mirkó lovagnak. Nem egy napig, sem két napig, majdnem egy hédig tartott Mátyás király vadászata . . . Addig hajtották a vadat: leszakadozott a főurakról az aranyos ruha és valahol a nagy hegyek alatt, az ősi rengeteg erdőben lyukadtak ki.

A csatlósok nem győzték nyuzni a sok medvét, farkast. A sok lóvás-futásban Mirkó vitéznek is lefogyott a pocakja. Haj, mert nem mindig az egyenes utat kereste a király és a kísérőknek gyakran árkot is kellett ugrani.

II.

Zugott az ősi rengeteg erdő. Az ősi széllel támadt fel ez a rejtelmes zugás, mikor a fák odvából kirepültek a tűzesszemű baglyok. A tölgyfák, a cserlombok fölé, mint óriási pók, szötte homályfátyolát az éjszaka. Gyémántfényes Szent János-bogárkák csillogtak a bokrok alján és az őserdő zugását is tulordították az éhesen csatangoló fenevadak . . . Vakogott a farkas. Bőgött a medve. Nyirvákolt a mérgekarmu vadmacska. A forrás felé röföge vezetete kondáját a sörtéshátú óriási

Fráter Loránd

dal estély 1910. év január hó 9-én vasárnap este 8 órakor az „ARANY BIKÁ“ disztermében Wajditshek Sári hárfaművész, Reiner Frigyes zongoraművész és Magyar Imre és Fia zenekarának közreműködésével. Jegyek előjegyezhetők: CSÁTHY FERENC könyv- és zenemű kereskedésében. Telefon 296.

Czipők és csizmák

a legerősebb kivitelben mostan a legolcsóbban szerezhetőek be . . .

Neumann Testvéreknél

a TISZA-PALOTÁBAN.

Ferenc felelőssége sajnos ennél sokkal de sokkal nagyobb.

Az ő meggondolatlan, menthetlen és végzetes lépése kettő-törte a hatalmas függetlenségi és 48-as pártot, előidézte azt, a mire Bécs és a dinasztia mindennél jobban áhított, hogy e párt, e dicső hatalmas és tiszta párt, nem többség többé, — hogy e párt abszolút többségre jutván, a kishitűségtől megmetelyezve és megbontva kettészakadt és kisebbséggé vált, *mielőtt az ország kormányzását kezébe ragadhatta volna*, hogy — s ez talán a legfájdalmasabb és legkinzőbb, — a Kossuth név dicső nimbusza megtépetett, sárba van tiporva, mert jelenlegi viselője önmaga tagadta meg azt.

Hova lesz, mit csinál most ez a párt töredék!? Ha tovább is tolja a Wekerléék szekerét, akkor méltán vádolhatók elvtagadással és perfid politikával. Ha magukba szállva visszariadnak s az utolsó pillanatban csakugyan megteszik azt, amit nagynevű vezérünk oly régen s oly fennén hirdetett s a mit már oly régen férfias nyílt, önérzetes módon meg kellett volna tenniük, hogy ott hagyják a kormányt s szembeszállnak Béccsel és alkotmányos formákban bujkáló már-már nem is leplezett császári absolutizmussal: mi vár rájuk s mi lesz az elszomorító sorsa a nagy Kossuth Lajos gyenge fiának!?

Kérdésemre nem válaszolok. Nem pedig azért, mert nem tehetnek egyebet.

Nekik e második alternatívát kell választaniok s el kell tűnniök a politikai élet színteréről, hogy

helyet adjanak keményebb dereku, világosabb fejü, bátrabb szívü olyan kurucoknak, akik nem ijednek meg a maguk árnyékától.

És akkor a Kossuth Lajos neve, amelyet most egy futó árny pillanatra elhomályosított, a dicsfényben fog előtűnik ragyogni, újra abban, amelyben ragyognia és világitania kell örökké.

Politikai híreink

Megis marad a kormány.

Budapest, dec. 4.

A Bécsset járó miniszterek megint itt-hon vannak és a mai nap folyamán tanácskozni fognak afölött, hogy hát ezután mit csináljanak. Mert Bécsben semmi irányban se történt döntés. A király nem akar engedni, de a minisztereket sem menti fel állásuktól. Az igaz, hogy a miniszterek maguk se igen akarnak menni. Indemnitás se kell nekik. Ma már nagyhangon hirdetik, hogy nem kernek indemnítást. Persze, hogy indemnitás nélkül jobb kormányozni. Az indemnitás tudvalevőleg bizonyos korlátokat szab a kiadások elé, míg költségvetési felhatalmazás nélkül a miniszterek kényük-kedvük szerint pazarolhatják az ország pénzét. A mostani miniszterek pedig híresek arról, hogy negyven év óta a legrosszabb politikát csinálták és a legtöbb pénzt költötték.

A válság tehát tovább fog húzódni. — Erre vall a kormány félhivatalosának az a jelentése, hogy újabb királyi megbízások nincsenek tervbe véve és hogy a király továbbra is kizárólag a jelenlegi kormány tagjaival akar tárgyalni. — Szóval, maradunk tovább „vurstliknak“ és beleviszik az országot az extezbe. Ez lesz a híres nemzeti kormány negyedéves működésének csufos betetőzése.

Míg a kormány ilyen szégyenletesen vergődik, addig a függetlenségi párt a harcot készíti elő. Ma már az idő oly rövid, hogy az esetleg betervezendő indemnítást könnyűszerrel megobstruálhatja. Ha pedig a kor-

mány nem kér indemnítást, úgy a függetlenségi párt néhány nap múlva feltétlenül egybehívja a Házat, hogy a válságot a parlamentben vigye dűlőre.

Mert az bizonyos, hogy — miután Bécsben valósággal sztrájkolnak és a válságot egyáltalán nem akarják megoldani, — most már idehaza kell megfelelő lépéseket tenni az iránt, hogy a helyzetben jobbra vagy balra fordulat időztessék elő.

A városházáról.

A város szegényei. Debreczen városa minden esztendőben fát oszt ki a szegények között. A fakiosztás az idén se fog elmaradni. A tanács felhívja azokat, akik részeseidni akarnak a segélyből, hogy a belvárosi kapitányságnál jelentkezzenek. A külterki szegények a mezőrendőrségnél nyujtsák be kérelmüket.

Kálvin-émlék Debreczenben.

Országos gyűjtés az emlékmű-alapra.

Debreczen, december 4.

Debreczenből indult ki az a nagy hatású, az egész országra kiterjedő mozgalom Kálvin születésének 400 éves évfordulója alkalmával, hogy Magyarországon is emléket emeljenek a nagy reformátornak, amint azt Európa összes református hívői a kálvinistaság egyik ós fészkeben, Genfben meg is tettek.

A gyűjtés a Kálvin emlékmű-alapra még a múlt évben megindult az összes református egyházakban s a gyűjtés oly hatalmas arányokat öltött, hogy máris tekintélyes összeg gyűlt össze az emlékmű-alapra. A kálvinista társadalom minden rétege megmozdult s magáévá tette az ügyet. S közel egy év leforgása alatt 5919'81 korona gyűlt össze az emlékmű-alapra. A legkisebb egyház, mint a legnagyobb hozzájárult ajándékával az alaphoz s hogy minél előbb emlékmű hirdesse a kálvinista Rómában annak emlékét, kinek

vadkan. A lombok között éjszakai madarak huhogtak . . .

Mátyás királynak a lába megbottolt a fagyókérben. Dolmányába belekapaszkodott a galagonyabokor tüskés gallya. Mátyás király már csak bátor, vitéz ember volt, de most megborzadt, mert vadásztülkét hiába emelte ajkához . . .

— Trutú . . . Tú!

A vadászczimborák nem válaszoltak a hívó tülökszóra. A zugó, morajló vad rengetegben egyedül törtetett a vadásztársaktól eltévelyedett király . . . Hozzá még a vihar is feltámadt. A vihar zugva tördelte az ágakat a fák hegyéről, mert a sűrű rengeteg mélyébe maga a vihar sem vághatta le pusztító karmát.

Mátyás király most már egyedül az Istenben bízott. Nem is csalatkozott benne, mert midőn a sötét vadonban bolyongott, egyszer a fák közül fényugár rezzent a szemébe. Vadásztülkébe fújt Mátyás király:

— Trututú . . . Tú!

Az erdő zugásán át kutyacsaholás verődött Mátyás király fülébe.

— Vau! Vó!

Nagyot kurjantott a király!

— Emberek! Ha Istent ismertek . . .

De bizony nem mozdultak az emberek,

mert a zugó rengeteg erdőben éppen addig hallatszik az eltévelyedett király szava, mint ez utolsó favágóé. A rengeteg erdőben gyámmoltalan ember maga a király is. Azért Mátyásnak is maga szántából kellett botorkálnia a rezgelődő fényugár irányában . . . Mennél inkább előrejutott a király, annál inkább erősödött a tűzsugarak fénye. Mátyás király szívében is növekedett az aggodalom. Azonban nem volt miben válogatni és a bokrok közül aggodalmasan nézegetett ki Mátyás.

A tisztáson gerendákból iszkábált erdei kunyhó előtt halomnyi nagy máglyafa lobogott. A bundás kutyák vakogva iramlottak Mátyás király rejteke felé. A darócruhás, barna arcú szénégető ember pedig égő gyertyánfa-hasábot ragadozott fel a máglyáról és úgy lépett a homályos bokrok felé.

— Ha jó lélek vagy, hozott Isten! — mondta a szénégető.

Mátyás király a viláossággra lépett az erdei homályból.

— Adj' Isten jó estét! . . . Én szegény eltévelyedett vadász vagyok.

Az erdei emberek nem szokták cifrázni a szót:

— Mivel Isten nevével köszöntöttél, hát kerülj beljebb a mi szegény hajlékunkba.

Mátyás király kérésre fogta a dolgot:

— Jó barátom! Nem akarnék én itt éjszakázni, mert várnak engemet a vadászczimborák.

— Hát várhatnak! — mondotta szófukaron a szénégető.

— Barátom, megjutalmazlak, ha mostan mindjárt kivetzetsz innét.

A szénégető megcsóválta barna fejét:

— Hátha Budavárát nékem adnád a király minden kincsével, ilyen viharos éjszaka idején akkor se vezetnék, mert bizonyos, hogy elvesznél a rengetegben.

A beszélgetés zajára a kunyhóajtóban feketehaju, szép, fiatal asszony jelent meg. A szénégető felesége. Vidám kedvü, kis gyermeket emelt a karján és olyan szelíd volt az asszony arca.

— Vadász ur! Már csak itt kell éjszakáznod, mert ilyen időben én sem engedem el magukat.

— Azután miért nem?

— Vadász uram, ilyenkor minden bokor mögött veszedelem rejtőzködik a rengetegben. A fenevadak, kigyók ilyenkor lesik a gyanutlan vándort.

— Adj' hálát, hogy fedél alá jutottál! —

Karácsonyi vásár megnyílt

VIDA MIKLOS Bartha Kálman utóda

női divat-, pipere és rövidáru üzletében

a SZALLAGKIRÁLYNÉHOZ, Debreczen, Városház alatt.

Czipők!

legolcsóbban a Központi Czipő es Kalap

áruházban, Dreher mellett.

nemesak mi kálvinisták, de magyar hazánk is sokat köszönhet.

Ha a vidék nemes buzgalmát látjuk e cél megvalósítására, akkor ki kell mondanunk, hogy Debrecen sz. kir. város társadalmának nem lehet késedelmeznie annyival is inkább, mivel a mult hagyományainál fogva vezetőként kell eljárnia. Hisszük is, hogy az eddig elért szép eredmény tette sarkalja immár Debrecen város ősi polgárságát, vezető embereit. S ez nem is lehet másként, hiszen az emlékmű itt fog felállítani Debrecenben. Debrecen lakossága tehát kétszeresen érdekelve van s kétszeresen kell megnyilatkoznia áldozatkészségének is.

Adományokat elfogad a főiskola pénztári hivatala vagy a püspöki hivatal is.

A VÁRMEGYÉBŐL.

Véres korcsmai harc.

Elvesztette beszélő képességét.

Debrecen, december 4.

Végzetes kimenetelű korcsmai verekedés volt december hó 1-én Nádudvaron. Két napszamos embernek gyült meg egymással a baja, amelyet magyarosan el is intéztek egymás között. Nem fordultak a bíróhoz, hanem egymásra támadtak, amelynek az lett a vége, hogy egyikőjük halálos sérüléseivel maradt a harterén.

Dobi István és Sz. Nagy Lajos napszamosok november 1-én együtt ittak a falu egyik korcsmájában. Valamin összeszólalkoztak és parázs veszekedést rendeztek a kis csárdában. Nagy nehezen sikerült lecsendesíteni a verekedő embereket. Ekkor Dobi eltávozott a korcsmából és megleste Sz. Nagy Lajost, akire mikor hozzáért rátámadt és botjával ugy súlytotta fejbe, hogy menten eszméletét veszítette és összerogyott.

Sz. Nagy László a végzetes kimenetelű verekedés után elvesztette beszélő képességét és élet-halál közt lebeg. Az esetről az

előjáróság értesítette az ügyészséget. A szerencsétlen véget ért napszamos azonban még mindezeideig nem tudták kihallgatni.

A vármegyei közgyűlés előtt. Hajdúvármegye állandó választmányára ma délelőtt Wessprémy Zoltán főispán elnöklésével ülést tartott, amelyen a december 15-iki közgyűlés tárgysorozatába felvett ügyeket készítették elő. Az ülésen jelen voltak elnökön kívül Kovács Gyula alispán, Pákozdy Sándor főjegyző, Czeglédy Mihály, Ercsey Gyula, Nábráczy Kornél, Kovács Márton, Kömmerling János, Fischbein Ignác, Lajka Károly, Mandel Sámuel, Wessprémy Kálmán s. b. Olvastatik Sopronmegye átirata, melyben Hajdúvármegyének a szekularizáció tárgyában hozott határozatát egyszerűen tudomásul veszik, de az abban foglaltakat magukévá nem teszik. Ellenben a r. kath. autonómia rendezése tárgyában sürgős feliratot küldenek a kormányhoz és Hajdúvármegyét hasonló szellemű felirat küldésére kérik. Az ifju vakokat gyámolító egyesület átiratát tárgyalják ezután. Az egyesület hajlandó két ingyen vakot felvenni a menházba, ha a megye 300 koronával hozzájárul azok eltartásához. Miután a költségek fedezésére a megyének nincs alapja, az ajánlatot nem fogadják el, bár statisztikai kimutatás szerint a megyében 11 ilyen gyámolításra szoruló vakgyerek van. Ezután Miskolczy Lajos szolgabírónak — tekintettel betegségére — 1910 január 30-ig szabadságidőt javasol engedélyezni a választmány. A pénzügyminiszter a földadóbizottságba a vármegye részéről 12 rendes és 12 póttagnak a beválasztását kívánja. A rendelet szerint a bizottság elnöke minden ülésen 20 korona, a tagok 10 korona napidíjat kapnak. A választmány javaslatba hozta a tagokat. Ezután Kovács Gyula alispán nagyérdékű előterjesztését tárgyalják. Az alispán avultnak tartja a vármegyei tisztviselők nyugdíj szabályzatát. Miután országos mozgalom van szabályzatunk revíziójára, Hajdúvármegye sem maradhat el a mozgalomtól. Az alispán a szabályzatot a lényegesebb változtatásokat kívánja tenni, hogy az eddigi 40 éves szolgálati idő 35-re szállíttassék le s az élvezett lakbér illetmény ötven százaléka az özvegy részére biztosíttassék. Az állandó választmány javasolja a közgyűlésnek a nyugdíjszabályzat módosítását.

Halálos veszekedés. Téglás községben október 23-án Tóth Sándor és Terpe Mihály megverték Deák Dániel gazdálkodót, aki a verekedés közben koponya repedést szenvedett. Deák azóta ágyban fekvő beteg és az állapota egyre rosszabbra fordult. Ma, mint téglási tudósítónk jelenti, Deák Ferenc szenvedett sérüléseibe meghalt. Az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását, ahonnan dr. Kovács Péter vizsgálóbíró, dr. Horváth Arthur és dr. Gálbory Sámuel törvényszéki orvosok utaztak ki a helyszínre a boncolás megejtése végett.

Szénné égett kisleány. A derecskei előjáróság telefonon értesítette az ügyészséget, hogy Pozsgai Juliánna 4 éves kis gyermek égesi sebek következtében meghalt. A szerencsétlenség az idő alatt történt, míg a kisleány édesanyja átment a szomszédba lisztért. Juliska egyedül maradt a szobában, amelyben égő kályha volt. A gyermek anyja távollétében a kályhánál játszott a tüzzel, — miközben a ruhája tüzet fogott és a kisleány ruhája egy pillanat alatt lángokban állott. A visszatérő aya már nem menthette meg gyermekét, mert mikorra már visszaérkezett, gyermeke meghalt. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Eltörte a barátja karját. Az elmúlt este Székely Sándor bősörményi napszamos betért a Kállai féle korcsmába egy cimborájával s ott hamarosan elfogyasztottak négy és fél liter bort. Fizetéskor Kállai azt állította, hogy négy kifizet is ettek, tehát azt is fizessék ki. Ebből szóváltás támadt, melynek csattanós befejezése volt az az ütés, melyet Kállai egy doronggal mért Székely balkarjára, úgy, hogy az eltört. A esendőség az eljárást megindította a verekedő korcsmáros ellen.

Lapunk új előfizetői is ingyen kapják a „Debreceni Képes Kalandáriomot” o az 1910-ik évre. o

— fejezte be a mondókát a szénégető. — Ne is prézsmítálj sokat. Kerüljünk beljebb!

— Jó ember, én meg majd friss vacsorát készítek! — vigasztalta az asszony.

Mátyás király, haj, kénytelen, hej, kénytelen, bebándukolt a kunyhóba. Egy kis oldalkamarába vezették be. Gyéren világította meg a cseréptányérban [pislogó olajmécses kanócza... Asztal, szék helyett néhány otromba fatuskó volt a kis kamrába beállítva. A sarokba meg illatos erdei széna volt leágyazva.

— Vadász barátom, míg a vacsora elkészül, ide le is pihenhetsz! — így biztatta Mátyást a szénégető, azután kivitte a mécses.

Mátyás király egyedül maradt a sötét kamrában. Lándzsáját, nyilpuskáját fejéhez, a sarokba támasztotta és leheveredett. Mivel pedig kifáradt a bolyongásban, mihamar álomba szenderült.

Álmából a hirtelen felpattant tölgyfaajtó ébresztette föl. A fekete képű szénégető lépett be. Izmos kezével magasra emelte a mécses... Felesége, a fekete haju, szép fiatal asszony lépett be utána. Vitte a nagy tál paprikás kappant. Az illatos tejföllel végigöntött, szagot galuskával koszoruzott, finom paprikás kappant, amely nagyon ízlett az éhes királynak

III.

Hajnalpirkadaskor elpihent a zugó erdő. Buvóhelyökön lapultak meg a fenevadak. Szelid őzikék bámultak a patak vizébe, melynek partján kéknefelejes virágozott. Gerlicék kacagtak. Bugott a vadgalamb. Füttyentett, süvöltött az ezernyi tarka madár. Tapsifüles nyulacsokkák táncoltak az erdei réten... Virágról-virágra döngicsélt a méh. Himes szárnyát játszián lebegtette a pillangó. Fakérget kopácsoló a fürge harkály. Illatozott az erdő millió virága. A napsugártól aranyzöld fényben olvadoztak a harmatlepte levelek.

A darócruhás szénégető füttyörészve vette a vadást az erdei ösvényen... Még el se igen érték az erdő szélé, a sok aranyos ruhájú lovag, csatlósok, vadászok, fekete páncélos jó katonák seregestől rajzottak elejük, Mátyás király keresésére... Száz ezüst trombitát megtujtak, midőn eléjük toppant a király. Sirva fakadt még a vén Kinizsi Pál is, mert hogy azt hitték mindnyájan, hogy a vadrengetegben elpusztult Mátyás király.

Mirkó, a szalonnasütőnyárs-faragó főmester még a vadász-tarisznyáját is megcsókolta Mátyás királynak s térdre borult előtte.

— Jaj! Zenyim drága királom! — hálálkodott a derék horvát vitéz és a többi urak

is majdhogy ki nem bujtak a mentéből, annyira örvendeztek, annyira éljeneztek: Eljen, éljen a király!

A szegény szénégető nem tudott hová lenni a bámulatában és megrántotta éjszakai vendégének a farkasbőr kacagányát:

— Vadász barátom, mondsza! Nekem vagy néked örvendeznek ezek?

Mátyás királynak most jutott eszébe a szénégető.

— Barátaim! Ennek a jó embernek köszönhetem, hogy még élek...

A lovagok ölelgetni kezdték a meglepődött szénégetőt, akitől meghatottan kérdezte Mátyás király:

— Szólj már egyet te is, te jó lélek. Add elő, ha van valami kérni valód?

— Vadász uram! Szabad ember vagyok én, tehát meg van nekem mindenem! — felelte a sok unszólásra a szénégető.

Mátyás király nem elégedett meg ezzel. — Legalább azt mondd meg már, mit érdemel az, aki királyát a biztos haláltól mentette meg.

Fogas kérdés volt ez a tapasztalatlan erdei embernek.

— Ühüm! — csak köhintett rá.

RÓTH BANKHÁZ

BUDAPEST.

Bank-központunk:

VI., Váci-körút 45. Bankpalota.

Telefon: 92-25 (Interurban).

Díjtalanul nyújtunk barkinek szakszerű felvilágosítást. Válasszbélyeg mindenkor melléklendő.

FOLYÓSITUNK:

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és bérházakra 10-75 éves törlesztésre 3%—3 1/2%—4%—4 1/2%-os kamatra készpénzben. Jelzálog kölcsönöket II-od és III-ad helyi betáblázásra 5-15 évre 5%—6%—al, esetleg 5 1/2%-al.

Személy- és tarcaaváltóhitelt iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyéneknek 2 1/2-10 évi időtartamra. Tisztviselői kölcsönöket állam, törvényhatósági, községi tisztviselőknek és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre kezességet és életbiztosítás nélkül. Ugyanezek nyugdíjaira is.

Értékpapírokra, vidéki pénztézetek és vállalatok részvényeire értékük 95%-áig kölcsönt nyújtunk az Osztrák-Magyar Bank kamatlába mellett. Tőzsdemegbizásokat a budapesti és külföldi tőzsdékben lelkiismeretesen és pontosan teljesítünk mindenkor eredményre; az árfolyamokat naponta díjtalanul közöljük.

Konvertálunk bármely bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon vesztünk és eladunk. Pénzügyi szakba vágó minden realis ügyet a legnagyobb pénzeszámoknál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítjuk le. Bankházunk képviselőtere megbízható egyéneket felvesszünk.

Kereskedelem, ipar.

A vágóhídi és Lamprecht-féle iparvágányra való kocsik-kiállítás szabályozása. A magyar királyi államvasutak debreceni üzletvezetősége az érdekelt szállító felek kérelmére a Debrecen sz. kir. város tulajdonát kepező vágóhídi iparvágány mentén fekvő ipartelepekre, valamint a Lamprecht-féle iparvágányra folyó év december 10-től kezdődőleg meghatározott időben fogja a kocsikat kiállítani, illetve a kocsikat onnan behozatni. A vágóhídi vágányra naponta reggel 6 órakor és délután 4 óra 50 perckor fog egy-egy menet indítani, ezek a menetek reggel 7 órakor, illetve este 6 órakor fognak Debrecen állomásra visszaérkezni. Ezenkívül szükség szerint még egy menet délután 1 óra 40 perckor lesz indítható, mely délután 2 óra 40 perckor fog visszaérkezni. A Lamprecht-féle vágányra két szükség szerinti menet lett befektetve és pedig reggel 5 óra 20 perckor és 5 óra 50 perckor; visszatérés reggel 5 óra 47 perckor, illetve este 6 óra 25 perckor. — A menetek visszaérkezési időpontja úgy állapított meg, hogy az élőszállmányok a csatlakozó gyorstehervonatokat elérhessék. Az üzletvezetőség a menetekről külön hirdetményt adott ki, mely Debrecen állomás főnöksége által az érdekelteknek megküldetik. A hirdetményben a kocsimegrendelés is szabályozva van.

EGYHÁZ, ISKOLA.

Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban vasárnap délelőtt a következő lelkészek végzik az istentiszteletet: a Nagytemplomban dr. Erőss Lajos püskök, Kistemplomban Szele Miklós s. lelkész, Kossuth-utcai templomban Uray Sándor lelkész, Ispótytemplomban K. Tóth Kálmán, Csapó-kertben Kovács János vallástanár, Homok-kertben Erdőss Károly szenior, a Kistemplomban 11 órakor Pelecskey Sándor s. lelkész. A róm. kath. templomban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak: Reggel 6 órakor csendes szent mise; 7 órakor csendes szent mise; 8 órakor egyik kegyesrendi tanán a főgymn. ifjuság részére csendes szent

Pedig Kinizsi Pál is buzdította az orgonázó mély hangján:

— Ecsém, tán csak nem ragadt le a nyelved? Nem vagy te szajkó...

Végezetül, a sok unszólásra, gondolt egy nagyot a becsületes szénégető. Akkortját ugyanis a Máriaképes pénz, a „márjás“ forgalomban volt. Szépen pengő ezüst pénz volt az...

— Jól van, no! — mondotta a szénégető, — ha már nem nyughatnak tőlem az urak, adjanak egy márjást... Jó lesz a kis fiam nyakába emlékpénznek.

Mátyás királyt meghatotta ez a szerény kívánság. Mellére ölelte a becsületes szénégetőt.

— Szavadon foglak, kedves barátom. Megkapod a márjást... Mától fogva gróf Márjási a neved.

Mátyás király a rengeteg őserdőt is gróf Márjásinak adományozta, ahol az életét mentette meg a derék szénégető. Várkastélyt is adott neki, népes falukat, meg a tál paprikás kappanért egész vadásztarisznya aranyat, sőt főhaditisztségül is felfogadta! De soha nem is csatlakozott Mátyás király a Márjási gróf hűségében, bátorságában. S ha meg nem haltak, az utódai még talán ma is élnek a derék Márjásinak.

misét mond; 9 órakor az ünnepi nagymisére Gróh Ferenc prépost végzi segédlettel utána szent-beszéd, háromnegyed 11-kor a Svetitszárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. isk. igazgató mond; fél 12-kor csendes szent mise. Délután fél 3 órakor Gróh Ferenc prépost keresztény tanítást tart, 3 órakor lytánia, 4 órakor a rózafüzér társulatának hónapos ájtatossága szent beszéd körmenet és litániával. Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hudák János s. lelkész végzi.

A Szabad Iskola. Holnap hétfőn f. hó 6-án Nagy Vilmos, tanítóképzőintézeti tanár tart előadást a Szabad Iskolában. (Simonffy-utca II. e. II. e.) Ez előadás a modern nevelés nagy kérdéseivel foglalkozik, tehát azokkal a problémákkal, amelyek úgy a paedagógusokat, mint a szülőket egyaránt érdeklik. A koedukáció, a gyermekek nemi felvilágosítása, a nevelés és tanítás modernbbé tétele stb. a pontjai az előadásnak. Tanítók és szülők s mindazok, akik a modern szellemnek a nevelés körébe való behatolását óhajtják, bizonyára okulást és tájékozódást fognak nyerni az előadásból, amelyre figyelmüket felhívjuk. Az előadás ingyenes.

Irodalom, művészet.

Dal.

Irta: Szabó Irma.

Az esti csillag oh mi szépen ég,
Hagyj a fényében elmerengnem,
Talan fogadja éppen kedvesét,
Azért sugárzik olyan fényesen.

De délről egy nagy felleg közeleg,
Elfődvé már-már a sok csillagot,
A fény szétoszlik... csak töredezett
Sugár tör át fátyolán itt-amott.

O, hát ott is örökös hareban áll
Minden, mi fényes, minden, ami árny:
Szívem szorul és könyes a szemem...
A földről égbe nincs hát semmi szárny?

A „Vasárnapi Ujság“ december 5-iki száma részletesen, sok képből mutatja be a Kossuth-mauzoleumot és felavatásának ünnepélyét. A hajósok palánkai gyermekotthona, a bécsi ciankáli-mérgezés tettesei, — Juszko Béla művészi rajza, Damjanichné arképe, a Rákóczi-kollegium adják a többi képek tárgyait. Szépirodalmi olvasmányok: Mikszáth Kálmán regénye, Lenkei Henrik és Sajó Sándor verse, Lengyel Géza novellája s Lesueur franciából fordított regénye. Egyéb közlemények: Junius cikke Gentz és Eisler Fáni viszonyáról, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyed évre négy korona, a „Világkróniká“-val együtt négy kor. 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV. kerület, Egyetem-utca 4. szám.) — Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Vadász-Naptár 1910. évre. Hazánkban a vadászat ősfoglalkozás. Ezért manapság is valóban egyike a legnemesebb, férfias és testedző sportok egyikének azzal a különbséggel, hogy míg a többi sportnemek mindegyike egyéni jelleget képvisel, addig a vadászat közgazdaságilag is egy igen fontos szerepet játszik. A vadászat helyes gyakorlása, az ok- és célszerű vadásztényésztés elő-

mozdítása, valamint a vadászat összes ágaira vonatkozó tudnivalók hasznos ismertetése céljából íródott a Vadász-Naptár, immár IV. évfolyama. Szerzőjét, Reimety Kőváry János vadászati író, a magyar vadászok és erdészek a szaklapokból nemcsak mint szakíró, hanem mint kiváló vadász is legelőnyösebben ismerik; munkáján meglátszik, hogy annak minden egyes adatait nem theoretikus fejtegetésekből, hanem a gyakorlati vadászatból merítette. Ez nem száraz ismertetés vagy adatfelsorolás, hanem a szerző a szeretetreméltó esengőhangján mond el minden tudnivalót; komolyan és adattal spékelve, ahol kell, de melegen és szórakoztatóan ott, ahol alkalom kínálkozik.

Olyan ez a naptár, mintha az ember egy esztendőn át egy tapasztalt, jó szemű és ép kedvű vadásztársaságban járná az erdőt, mezőt a komoly vadászmunka óráiban rövid, helyes, találó utbaigazítást és magyarázatot hallt volna, a pihenő idejét viszont érdekes társalgással élénkíti meg, vagy pedig vele együtt mélyed el a természet szépségén való gyönyörködésbe. A mindenféle hasznos utmutatásokkal ellátott kis kézi könyvecske, manapság már igazán minden vadásznak nélkülözhetetlen tanácsadója lett.

A szépen kiállított és izlős címtáblával bekötött naptár, Ifj. Nagel Ottó kiadása, Budapest, Muzeumkörút 2. sz. Ára 3 korona.

Egy debreceni nábob életéből.

Táncos-Kovács házat épített.

Kedveskedni akar a polgármesternek is.

Halála.

(Befejező közlemény.)

Már az 1840-es évek derekán, a mozgalmasság-harc ideje alatt milliókkal rendelkezett Táncos-Kovács ingatlanokban és pénzbeli értékekben. A Piac-utcán is volt vagy 12 rendbeli háza és ezen időtájt vásárolta meg a városházzal szemközt, a Cegléd-utca sarkon azt a hatalmas telket, ahol a debreceni Kaszinónak még ma is díszes, méltóságos épülete emelkedik.

Ezt az impozáns épületet Táncos-Kovács István uram építtette a leghiresebb budapesti építőmesterrel „Ybli“-vel. S miután Debrecennek ezen még ma is egyik legkiemelkedőbb épületét a jövő év folyamán lebontják, kétszeresen érdekes most építtetésének a története.

Midőn Táncos-Kovács István ezt a sarkot megvásárolta, felballagott a polgármesterhez s bejelentette:

— Tekintetes uram! Én itt egy telkes két vásároltam a Cegléd sarkán! Mihamar szeretnék valami házacskát is építtetni rája...

A polgármester karon fogta az azon időknél legtekintélyesebb, legdusgazdagabb polgárát.

— Gyerünk, nemzetes uram! Lent a helyszínen megbeszéljük a dolgot.

— Ez az a telkeske! mutatta Táncos-Kovács legujabb szerzeményét a városház szomszédságában.

— Szerenését kívánok a vásárlásához, nemzetes uramnak! — mondotta a polgármester! Helyben hagyom az építkezési számdékát is a nemzetes urnak! Csupán azt kötöm ki, hogy az épületének kell legalább is olyan magasnak lenni, mint amilyen a mi városházánk!

Könyvek féláron! Zeneművek féláron!

Bármily könyv beszerzése előtt feltétlenül keresse fel a HARMATHY antiquariumot Fűvészkert-u. 14.

Műfogak

kautsuk és arany kivitelben, zománc fogsorok, rágásra használható és azonnal megszokható, arany fogkoronák és hidak eltört darabok 2 óra alatt javíttatnak.

Magyar Ferencz fogtechnikus Szent-Anna-utca 5. sz. (Gondy-ház.)

Táncos-Kovács bólintott a fejével:

— Értem tekintetes polgármester urat...
Ha már ez a kivánsága! Magasabb lehet ez egy emelettel is...

Es Budapestre utazott Táncos-Kovács Felkereste az akkoriidők leghiresebb építőmesterét, Ybl lovagot. A kiváló mester különféle tervet, költségvetést mutatott be Táncos-Kovácsnak, a kevésszavu debreceni polgár megjegyzés nélkül hallgatta egy darabig.

— Mind szép ez, uram! Hanem célerányosabbnak vélem, ha a tethelyre vezet ki az ur, ahun a legszebb, legnagyobb budapesti házak láthatók...

Ybl fejébe nyomta a köcsögkalapját:

— Jól van! Gyerünk a Lánchidhoz, a Dunapartra

Sokáig kóvályogta a Duna-parti palotásor előtt, míg nem Táncos-Kovács nemzetes ur megállott a mai öreg, de még akkor kiemelkedően pompázó Koburg hercegi palota előtt... Miután jól megnézte a hatalmas épületet, botjával a földre bökött:

— Ilyen házat építsik nekem az ur! Érti?

... A Táncos-Kovács nemzetes ur „gusztusa” szerint épült debreceni palota, ott a városháza tőszomszédságában máiglan egyik leghatalmasabb, legfeltűnőbb épülete maradt a debreceni piacnak s mielőtt lebontják, megérdemelte, hogy felelevenítsük építettségének érdekes, nem mindennapi történetét.

A nagyvagyonu polgárral természetesen jóbarátságot tartottak fent a „városház urai” is. Még abban a régi időben nem volt olyan gonoszok a világ, mint manapság. „Idei” barány, gyöngye malac, kövér süldőske, diószegi bakator borocska, m-kor minek az ideje volt, bőven, barátságosan került a „belső emberek” konyhájára.

Most is, hogy „birka fejetés” ideje volt, Táncos-Kovács nemzetes urnak eszébe jutott, hogy a „polgármester ur” aminő „csemegés” ember!

— Kedves anyjukom! No, nézd a polgármester urék nagyon szeretik a zsendicét. Küldhetnék fel a házához vagy két fazékkal?

— Igen! De, ilyen mázos fazékban csak nem küldhetjük fel olyan nagy urasági házhoz? aggályoskodott Kovácsné született Guthy Sára nemzetes asszony.

— Anyjukom! Annyi baj!... A piacon valami pompa fehér fényes, igen módos edényeket láttam! Mindjárt vásárolok vagy kétöt... És a nemzetes ur nemsokára diadalmasan szállított haza két ragyogó fényes, fehér porcellán edényt. Rátartilag kérdezte az asszonytól: — No, anyjuk! Ugy-e szép edények! Ezekből már csak a polgármester urék is megehetik a zsendicét?...

Sára nagyszony férjénél már jóval járatosabb volt a világi szokásokban. Lángpirosra gyuladt az arca. Összeesapta az egészséges két kövér kezét:

— Enyje, de apjukom! Hát hová számított kelmed ezekkel az edényekkel?

Táncos-Kovács meghökkenve pillantott az ő okos, kis feleségére:

— Már, hogy értsem én ezt anyjukom?

— Hát nem látja kelmed, hog még füle is van ennek az edénynek. Tényleg mindkét edénynek, lehetségen öblöstorku edénynek volt egy-egy füle is!...

Táncos-Kovács összeráncolta a szemöldökét:

— Vigye kánya a — fülét!... Hisz éppen ezért ujmódos ez az edény.

— Apjukom, nem lehet ebbe zsendicét tölteni!... Egészen másra használja az urinépség az ilyen füles edényt! mondta arcapirulást Sára asszony és valami dévaj magyarázatot sughatott a nemzetes ur fülébe, mert a debreceni polgárnak nevetésre vigyorodott a szája:

— Ehen!... Hovis montad Sárókám!... Sörbedli?! Törökül?! Ehen!... Hehe! Értem! Megértettem!

Táncos-Kovács István nem ért el magas kort. Midőn 1854-ben meghalt, nem volt halálzási événél sem több idős. Sohasem tudta kiheverni a zajgó, u jeges Kőrös önkénytelen keresztül usztatását...

Józan ésszel, kitartással, a debreceni polgár embernek vele született üzérkedő érzékével alig pár évtized alatt milliókat szerzett össze. Halála után jóval több mint 3 millió forintot érő vagyon maradt utána fiaira, akik azonban nem szaporították a nábobbi vagyont.

Az ablakon dobálták ki az aranyakat. Apjuk halála után 10 év mulva, 1864-ben már csőd alá került a nábobbi Táncos-Kovács vagyona. Ez azonban nem rontja le a vagyonszerző ősnék érdemeit. Emlékével ma is a „civis” erények példaképeként említendő a változatos sorsu debreceni nábob.

Rákosi Viktor beszámolója.

Képviselők Hajdunánáson.

Harc az önálló bankért.

Debrecen, december 4.

A hajdunánási kerület nagynevű képviselője, Rákosi Viktor holnap vasárnap tartja beszámolóját választói körében s ez alkalmat arra használja fel, hogy országos érdekű kijelentéseket tegyen a legujabb politikai helyzetről s a válság megoldásának lehetőségeiről.

Rákosi Viktor ma este érkezett a fővárosból Debrecenbe s a Royal-szállóban szállott meg. Vele együtt érkezett meg Pap Elek, a nádudvari kerület képviselője is, aki Tüdős János dr.-ral, a debreceni I. kerület képviselőjével együtt elkiséri választói közé a hajduk követét.

A képviselők ma a Royal éttermében vacsoráztak s tekintve, hogy holnap reggel nyolc óraker utaznak a kerületbe, korán visszavonultak szállóbeli lakásukra.

Munkatársunk itt kereste fel Rákosi Viktor képviselőt, aki neje társaságában, a Royal-szálló emeletén levő 11. számú lakóosztályában szives előzékenységgel fogadta.

Munkatársunk megkérdezte a népszerű képviselőt véleményét illetőleg a válságról és a kibontakozás módozatairól, mire Rákosi Viktor a következő politikai érdekességű nyilatkozatot tette.

Rákosi Viktor a válságról.

— Holnapi beszámoló beszédemben hangsúlyozni fogom, hogy mi, a függetlenségi anyapárt tagjai, hazafias szempotból mennyire sajnáljuk a párt ke tészakadását, a Kossuth Ferenc és hivei kivonulását. Bennünket, akik Justh vezérlete alatt az önálló bankért harcolunk, csupán e cél megvalósítása vezetett eddigi politikánkban. A Lukács-Justh-féle kormányalakítás lehetőségét tehát teljesen kizartnak tartom, már csupán azért is, mert elvileg is lehetetlen, hogy Justh, aki nemzeti talajból kinőtt, tiszta magyar karakterű politikus s az önálló banknak megalkuvást nem ismerő harcosa, közös kabinetben szerepeljen Lukácssal, aki a nemzeti küzdelem letörésére készen állott s minden porcikájában a közös bank hive.

A Luegerekkal való szövetség vádja.

— Téves és valótlan az a legujabb vád is, hogy a Justh-féle anyapárt egy követ fu a Luegerék keresztény-szocialista pártjával s hogy ez a bécsi udvari párt segíti elő a saját

érdekei előmozdítására a Justh-párt győzelmét. De ha nem is cáfoljuk meg ezt az alaptalan vádat, akkor sem árthat nekünk ennek a szövetezésnek az ódiama, egy bibliai hasonlattal élve:

— Jézusnak sem ártott, hogy a latrok között feszítették fel.

Harc az önálló bankért.

— Az én pártom további magatartása következetes lesz a Justh-párt eddigi politikájához. **Elszántan harcolunk tovább az önálló bankért.** akár reánk ruhazza a korona a bizalmát, akár másokra. Eredmény nélkül a kormányának indennitást nem adunk, semmit meg nem szavazunk. Szóval harc, feltétlen harc inkább, mintsem megalkuvás.

Kossuth Ferenc a tékozló fiu.

— Reméljük azonban, hogy a válság kedvező fordulatot vesz s az önálló bank hivei győznek. Kossuth Ferenc, belátva tévedését, visszatér az anyapárthoz s újra élére áll az ország függetlenségi képviselőnek. A Justh-párt hazafias örömmel várja a politikai „tékozló fiu” megtérését.

UJDONSÁGOK.

Ciankáli-dal.

(Hofrichter Adolf urnak részvétellel ajánlja a szerző.)

Marólug, ó te ósdi méreg!
Belőled többé mitse kérek.
Csalódott szívű szobalányok,
Reátok mátol fittyet hányok.
Lenézem már a vitriolt,
Mely annyi bus éltet kiolt.
Az öngyilkos méregbe jő,
Ha ilyen mérget vesz be ő:
Ma népszerűvé akkor válik,
Otért ha használ ciankálit.

Óh ciankáli, habbal, föllel,
A bánatos szív végre föllel...
Kinek letört a karrierje,
Ostyába e mérget keverje.
Adósság, konkurrencia
E méregtől halál fia.
Leves, káposzta-főzelék,
Belőled egy kanál elég:
Elhull az ellen mind egy szálig,
Csak adj be néki ciankálit.

A háboruhoz sem kell ágyu,
Golyóval az lő csak, ki bárgyu.
A puskapor helyébe szállit
A kinstár sok-sok ciankálit.
Ennek nincs füstje, nincs szaga,
Elpusztit ezret egymaga.
S ha ellenáll a bécsi vár,
Reá a törzskar sorsa vár:
Felfordul tőle Aehrentál is,
Ha a levebbe ciankális.

Garabonciás.

A babér — csak takarmány.

— Poétikus történet négy fejezetben. —

Az alábbi kis történet fényesen igazolja Kiss Józsefnek, a kiváló poétának a mondasát, melyet egy előkelő szép asszonynak mondott társalgás közben. Nagyszagos asszonyom, higye el, hogy a babér csak takarmány. Ez a kis tréfás történet pedig annál közelebből érdekel bennünket, mert Szávay Gyula debreceni poétával történt meg...

I.

Szávay Gyula a héten, nem mint poéta, hanem mint kamarai titkár, átrándult Nyir-

Uj! „Foto-Glob” Uj! MEGNYILT
Külföldi tanulmányok alapján villanyfényvel berendezett
fényképészeti műterem.
Nytva reggel 8 órától este 10 óráig.
Batthányi-u. sz. 6. Interieurök, Exterieurök, Aroképes levelezőlapok és igazolványok 24 óra alatt készülnek.

egyházára, hogy ott előadást tartson az iparosoknak. Utazásának ez a célja rendben ért véget.

II.

Nyiregyházáról másnap átrándult Karagagra, hogy ott ügyes-bajos dolgait intézze. Mihelyst azonban híre futott, hogy Szávay közöttük van, azonnal felkérték vendégszerzésre. Szávay a női szívek játszi, kedves dalosa, nem vonakodott e megtiszteltetéstől és felolvasott a kareagi nők estélyén.

III.

Harmadnap már Debrecenben volt Szávay és a póstás két csomaggal állított be a kamarába. Nyiregyházi tisztelői gyönyörűséges nyulat küldtek neki, a kareagi tisztelői pedig egy gyönyörűségecs babérkoszorút.

IV.

S Szávay szól: Vigyék fel e két csomagot lakásomra s holnap a nyulat e babérlevelekkel készítsétek el nekem. S a szolgálja úgy tett, amiként a parancsolva volt. Morál: a babér — csak takarmány!

— **Mai vezércikkünk.** Mai vezércikkünk dr. Tüdös János országgyűlési képviselőnk jeles tollából eredt. A kiváló cikkekre felhívjuk olvasó közönségünk figyelmét.

— **A Polgári kör tánevigalma.** Karneval herceg, a híres, a szép, az örök ifjú Karneval 1910 január 5-én tarja jövő évi első és fenséges felvonulását az Arany bika dísz és összes termeiben Bálja sikeréért megítélte a kelő intézkedéseket. — Száz tagú bizottsága megalakult. E hírre a fenséges hercegre előre örül. És hogyan örülne? Már látja az andalító tánc édes angyalait, délceg leventéik oloalán felhevülve, kipirultan, szivrepesve, epedően! Már hallja a Magyar Imre és kiváló tehetségű fia ropogós zenéjét, tulharsogó szent esküvéseket az örökké valóságra: soha se halunk meg! És tudja, hogy hallani fogja azt a régi nótát is még: Bár csak ez az éjszaka Szentgyörgy napig s azon túl is tartana. Hát így léssen s mi alig tehetünk róla. A döntő szó már kimondalott, a kiegyezés megtörtént. A meghívók a jövő héten küldetnek szét s mint a multban, ugy most is szeretjük hinni, hogy Polgári körünk bálja e város főgyökeres polgárainak s társadalmunk elitejének kellemes emlékü találkozója lesz.

— **Hazasságkötések.** A hét folyamán az állami anyakönyvvezető előtt a következő párok kötöttek házasságot: Farkas László ref. — Csonka Flórával, Thalvizer Alajos r. kath. — Erdélyi Borbálával, Forner Frigyes Ferenc ág. hv. ev. — Szabó Máriával, Kiss György ref. — Kovács Zsuzsánnával, Fási Mihály — Molnár Borbálával, Küteles Imre ref. — Csobai Erzsébettel, Bodnár Károly ref. — Nagy Erzsébettel, Focsninyi János r. kat. — Takács Emiliával, Tamás István ref. — Major Juliánnával, Laczkó Miklós g. kath. — Csobai Juliánnával, Juhász Sándor ref. — Kovács Zsuzsánnával.

— **Vecsey Feri hegedűvonója.** Vecsey Ferenc a már ifjúvá serdült magyar hegedűművész, aki már oly sok dícsőséget szerzett a magyar névnek, november 7-én a Bika dísztermében hangversenyezett. A hangverseny azonban nem végződött szerencsésen, mert annak végeztével meglepetve vette észre a fiatal hegedűművész, hogy hegedűjének 500 koronát érő vonója eltűnt. Vecsey az esetet feljelentette a rendőrségen és jutalmat ígér annak, aki a vonót tulajdonosa kezébe juttatja, avagy annak nyomára vezet.

— **Eltűnt térkép.** Sajátságos esetről vettünk hírt, amelyet azért is kívánunk olvasóink tudomására hozni, hogy a közérdekű tárgy megtalálása könnyebbé válna. A m. kir. 12. sz. felmérési felügyelőség, mely a Péterfia utcai Stegmüller-féle házban bérel

hivatalos helyiségét, nagy kárt szenvedett egy csodálatos véletlen folytán. Tegnap korán reggel a irodaszolga szellőztetni akarván a szobákat, ajtót, ablakot kinyitott. Az egyik munkaasztalon, mely az ablak mellett áll néhány térkép volt egy göngyölegben. A gyors légmozgás felkapott a csomagból egy körülbelül négyzetméter nagyságú térkép-szelvényt és a nyitott ablakon át az utcára kiröpített. A szelvény, mely teljesen még elkészítve nincs, nagy áldozatokkal és sok munkával járó veszteséget okoz a hivatalnak, ha nem kerülne vissza a felmérési felügyelőség birtokába. A reggel fél 6 óra tájban ott járkálók tekintetét alig kerülhette ki a hatalmas darab térkép, melyért ha a hivatalba bármily állapotba beszolgáltatnak illő jutalmat kap a megtaláló.

— **Elfogtak egy testvérgyilkost.** Csáktornyáról írják: Drávavásárhelyen vasárnap reggel egy kis leány szétroncsolt fejjel találta Prepetics János 21 éves csizmadiát. A gyilkosság gyanúja alatt több suhancot, kik az nap este nála kártyáztak és három csavargót tartóztattak, azonban semmit sem tudtak rájuk bizonyítani és szabadon bocsájtották őket. A hatósági boncolás után megtörtént a temetés, mikor is a csendőrségnek feltűnt, hogy a temetésről a meggyilkolt egyik bátyja, a 23 éves Prepetics Mátyás hiányzik. Tegnap Prepetics Mátyást elfogták, vallatták, ki lelkiismereti furdalás hatása alatt, pár napi konok tagadás után bevallotta, hogy ő gyilkolta meg öccsét és rabolta el pénzét, de ezt bolyongás közben elvesztette. — Elmondta, hogy a gyilkosság éjjelen 3 órakor felkelt és benső kényszerítés hatása alatt, másik házában lakó öccséhez ment azzal a szándékkal, hogy pénzét elveszi, ha gyilkosság árán is. Öccse lakásához érve, látta, hogy öccse még mindig dolgozik. Nem vitt magával támadó eszközt s ezért előbb arra kérte, hogy készítsen neki ingyen eszimat. Öccse ezt megtagadta s vitatkozni kezdett vele. Erre ő dühös lett, felkapta a kályha mellett levő fejszét és hátulról öccsét fejbevágta, majd homlokára ütött, mire ő lefordult a székről. A borsimitóval aztán szétzúzta a fejét. Kikutatta öccse zsebeit, 240 koronát magához vett s a halottat fagallyal befödve, elfutott. Elbujdosott, de hajnalban hazatért. Mikor a gyilkosság híre terjedt, ő is a gyilkosság színhelyére sietett. De a temetésen nem volt jelen. — A testvérgyilkost a nagykanizsai ügyészség börtönébe szállították.

— **Eljegyzések.** A mult Léten városunkban a következő eljegyzések történtek: Vértesi István — Varga Julianna, Horváth Sándor — Kócsó Rozália, Pocsai Ágoston — Burai Erzsébet, Tóth Balogh István — Kozma Eszter, Kálmán József — Juhász Eszter, Pál György — Gyöngyösi Zsuzsanna, László István — Nagy Margit, Boros János — Szabó Róza, Hajzer Péter — Szöllösi Julianna, Szenczi Gábor — Nagy Julianna, Vaszkán Mózes — Szabó Julianna, Móri József — Zelinger Margit, Hajdu Béla — Szalay Margit, Gabányi Árpád — Toffler Margit.

— **Papa Mama Baba Mentze!** ingyen meglekintethető Kossuth-utca 4. sz.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Özv. Gólián Sándorné ref. 77 éves, Mészáros Zsuzsanna ref. 14 hónapos, Molnár András gör. kath. 16 hónapos, Mészáros József ref. 57 éves, Molnár Sándor ref. 16 éves, Krajczár Gyula Antal r. kath. 9 hónapos.

Férfidivat különlegességek, elegáns nyakkendők, házilag készült férfi ingek, valódi angol téli kesztyűk legnagyobb választékban LENGYEL SAMUNÁL PIAC-UTCA 43. Férfi kalapokban specialista.

A fejfájás nagyon gyakran csak a sok evéstől vagy a tulsok ivástól ered. — Ilyenkor reggel az öltözködés alatt 1/2 (fél) pohár **Ferencz József**-keserűvizet kell kortyonkint innunk, hogy gyomrunkból a zavaró elemek mielőbb eltávolodjanak. A valódi „Ferencz József“-viz kellemes, igazi gyógyértékkel bíró természetes ásványvíz, mely nem okoz csikarást vagy gyomornyomást, mint a legtöbb por, pirula vagy más „csodaszer“-nek hirdetett haszontalan dolog, ezért az orvosok is a legtöbbször becsülik.

— **Rendőri hírek.** Tóth Mihály Olaj-útó 33. szám alatt lakó napszámos feljelentést tett Zagya István ellen, aki 4 korona értékű zálogcéduláját eladta. — Kiss Andrásné Homokkert-utca 84. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen Szabó Sándor ellen, akinek kutyája megharapta. A rendőrség megindította az eljárást.

— **Varga János** (Szegedi L. utóda) fém és bronzáru műhelye Piac-utca 52. sz. alatt (a megyeház mellett). Alapítatott 1877-ben. Mindennemű réz és bronzáru legolcsóbb beszerzési forrása. Javítások, csillártisztítások, stb. legolcsóbban eszközöltetnek.

— **Karácsonyi munkák.** A debreceni jótékony nőipariszkolában (Egyház-tér 5. sz.) remek kész és megkezdett munkák kaphatók, melyek karácsonyi ajándéknak feleltek alkalmasak. A munkák finom izléssel vannak kiállítva és aránylag rendkívül olcsók. A beszerzésre ez uton is felhívjuk városunk hölgyközönségének figyelmét.

— **Köszönetnyilvánítás.** Tafler Ignác ur néhai neje sz. Weisz Lina urnó hagyományaképen 200 koronát juttatott kezemhez oly rendeltetéssel, hogy abból 100 koronát a mentőegyesület, 100 koronát pedig a siketnémaintézet céljaira fordítsak. E kegyes adományokért fogadják a közönség nevében nyilvános köszönetemet. Debrecen, 1909 december 4. Oláh Károly, tanácsnok.

— **Közeleg a karácsonyi vásár.** A Szent-Erzsébet Egyesület által éventé rendezett karácsonyi vásár ideje mindinkább közeleg. A nőgyűlés agilis vezetősége mindent elkövet a vásár sikerének biztosítása érdekében. A plakátokat már kibocsátották, amelyek tájékoztatják a közönséget arról, hogy mi-mindent kaphat a vásáron s miféle szórakozásokat talál ott. A vásár december 11-én szombaton délelőtt 10 órakor kezdődik s vasárnap este hét óráig lesz nyitva.

— **Tartós gyógyszer.** Fájdalmas csuznál, testrészek és a forgó köszvényes bántalmánál a „Moll-féle sóborszesz“-szel való bedörzsölés sikerrel használtatik. Egy üveg ára 2 korona. Székküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész es. és kir. udvari szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. — Vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Első Debreceni mosó- és tisztítóintézet. Feltűnő szépen mos
FEUERSTEIN MÓR Piac-utca 63 szám. — Fennáll 21 év óta. és tisztít.

— Alföldy László okleveles táncitanító tanciskolájában Szent-Anna-utca 22. szám gyönyörű sikerrel befejezte az első tanfolyamot és megkezdte a beiratkozásokat a második tanfolyamra, mely december hó 11-én kezdődik meg délután 5 órakor. Beiratkozásokat bármely időben elfogad. Telefon sz. 735.

— **Megnyit a baba menyország!** Kossuth-utca 4. szám alatt. Babáknak ingyen! Papáknak és mamáknak olcsó pénzért! Csak rövid ideig látható!

— **Megtekintésre érdemes képeket** állított ki Burg Izsó fényképész műtermének kapubejárataánál (Kossuth-utca 24 sz.). Most már igazán meggyőződhetünk arról, hogy kevés pénzért is lehet minden izlésnek megfelelő fényképet e fiatal, de szakképzett fényképész műtermében kapni.

— **A hölgyközönség szives figyelmét** felhívom a karácsonyra érkezett kézi munkákra, mely szebbnél-szebb kivitelben és dus választékban kapható Krausz Gyula kézimunka üzletében, Kossuth-u. 15.

— **Ügyvédjelölt nagy praxissal** (németül is tud) ügyvédi irodában a délutáni órákra alkalmazást keres. Cím (telefon utján is) a kiadóhivatalban.

— **Színházi látcsövek** nagy választékban Löbl Gyula és társa látzerésznél kaphatók. Debrecen, Piac-utca 63.sz.

— **Debrecen város új építkezési szabályrendelete 3 koronáért kapható** Hegedűs és Sándor hönvkereskedésében Kossuth-utca 11. sz.

— **Könyvkötészeti munkákat** Dávidházy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

Tájékoztató.

— (Multságok s egyéb szórakozásokról.) —

December 7., Kedd:

Este 8 órakor.
Zenekedvelők Köre (Sauer Emil zongoraművész) hangversenye a Bika disztermében.

December 10, 11, 12.

Péntek, Szombat, Vasárnap:

A Szent Erzsébet nőegylet karácsonyi vásárja a Bika disztermében.

December 18., Szombat:

Este 9 órakor.
A Debreceni Gazda Kör bálja a Bika disztermében.

December 25., Szombat:

Este 8 órakor.
A Munkás Dalegylet estélye a Bika disztermében.

Január 15., Szombat:

Este 8 órakor.
Culp Julia s az orosz trio hangversenye a Bika disztermében.

SZÍNHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Bérletszűnet.

Délután 3 órakor félhelyárral

Varázskeringő.

Operette.

Este hét órakor rendes helyárral

Falusi idyll.

Népszínmű.

Főbb szereplők:

Mártonffy R.	Hahnel Aranka
Lugosi	Arkosi V.
Gazdi Aranka	Báthori M.
Ligeti	Szilágyi B.
Gerő Ida	Kemény Lajos
Gyöngyi Izsó	Huzella Irén

Holnap, hétfőn, december 6-án

Falusi idyll.

Népszínmű.

A Solymossy-színésziskola vizsgálata.

A jövő színésznemzedék.

Debrecen, december 4.

Solymossy Elek, a magyar színészet érdemeiben gazdag tagja, büszke lehet arra a vizsgálati előadásra, amelyet ma délután a debreceni színház deszkáin produkáltak fiatal tanítványai.

Úde, tavaszi hangulat árasztotta el az ócska színház nézőterét, amely színültig megtelt rózsás leányarcokkal, a patriarkális páholyokban szereplők rokonaival, mindennütt a hálás érdeklődő közönséggel, amely gyönyörök ödve, szeretettel tapsolt a jövő színészgenerációjának. Ennél kedvesebb, hálásabb publikumot a legpompásabb színházi premieren sem láttunk s őszintén bevalljuk, hogy bennünket, öreg színházi rókákat is elragadott az ifjuság üdítő varázsa és bizonybizony jobban éreztük magunkat ezen a kedves exámenen, mint a felnőtt színész-néaik és bácsik legzajosabb sikerű előadásán, amit talán nem vesznek tőlünk rossz néven...

A legnagyobb dicséret és elismerés illeti a kiváló Solymossy mestert, színésziskolánk direktorát azért az eredményért, amelyet ma a nyilvánosság előtt bemutatott. Beesületes és tiszteletre méltó munkát végzett s kulturális missziója minden támogatást megérdemel. Modern tanításának fényes gyakorlati sikere vetekedik bármely fővárosi színésziskola nivójával s így a derék igazgató, mint hívatott tanártársai: Szabó Irma, Horváth Kálmán, Mándoky Béla és — last not least — Mártonfalvy György karmester, a város és a közönség hádjára érdemesek.

A tanítványok négy apró vigjátékban s egy operettben mutatták be szintjátzó képességüket. „Az egérkő“-ben Levendovszky Irma kedvesen játszott, élénk és rokonszenves volt. Partnere Benedek László szorgalmas studiumok után ügyes színészé válhat.

„A szerelmes levelek“ vigjátékban kellemesen tűnt fel Szabó Ilonka. Intelligens, kedves egyéniség, szépen beszél s öntudatosan játszik. Fábrián Margit csinos színpadi alak, a Molliére vigjátékba beillesztett táncot Takács Margittal együtt graciózusan lejtette el. Jászkuerti, Szöllőssy és Román ügyes, értelmes fiuk.

„A mama vőlegénye“ vigjátékban a talentumos Szabó Ilonkának, a csinos és kedves Páyer Margitnak nagy sikere volt. A legnagyobb derűtséget Istvánffy Miklós, kiváló festőművészünk széptehetségű fia, keltette egy pincér pompásan megjátszott szerepében. Ügyes komikus lesz Szöllőssy Gyulából, aki egy közhuszárt játszott jóízű humorral. Harsányi Juliska ügyesen csevegett.

Molliére „Kénytelen, házasságá“-ban Jászkuerti értelmes, izléses játéka, Novák Mariska szép alakja, Szöllőssy Gyula és Nagy Miklós diszkrét komikuma tűnt fel előnyösen. Istvánffy értelmesen és szépen beszélt.

A vizsgálati előadás legnagyobb sikerét azonban a „Szenes leány“ operettben a temperamentumos Liszt Ferike aratta, aki ugy énekével, mint játékaival színpadra teremt, telivér szubrett-tehetség benyomását keltette. Nagyon tetszett Perényi Kálmán a szenes legény szerepében. (G. A.)

* **Szerelmes levelek.** A Solymossy-féle színésziskola vizsgálatán nagy sikerrel került színre a fenti című kis vigjáték, amelyet Fehér Tivadar, egy debreceni fiatal dilettáns írt.

* **Koldusdiák.** Millöcker bájos zenéjű operettje, mely felelevenítése alkalmából olyan rendkívül sikert aratott, kedden újból színre kerül a már ismert kiosztás elsőrangú szereplőivel.

* **Falusi idyll.** Ma esie lesz a bemutatója Lengyel Menyhért népies történetének, amely tavaly a „Magyar színházban“ nagy sikerrel színre került és állandóan uralta a műsort. Az igazgatóság nagy gonddal állítja be a kiváló írónak darabját, mely iránt szokatlan nagy érdeklődés mutatkozik. Különösen nagy hálára számíthat a II. felvonás izgatónagy jelenete, ahol a parasztok megrohanják a szolgabíró lakását és csakis a csendőrség gyors megjelenése menti meg, hogy a eldühödött nép agyon ne verje. A falusi idyllben az egész drámai személyzet játszik élén Hahnel Arankával és Mártonfival.

TÁVIRATOK.

Minisztertanács.

Budapest, december 4. A kereskedelmi miniszteriumban ma délelőtti Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével egy óráig tartó minisztertanács volt, melyen a kormány valamennyi tagja részt vett. A tanácskozás után a miniszterek az újságírók kérdésére kijelentették, hogy döntés nincs és a mai tanácskozáson Wekerle, Andrássy és Zichy miniszterek tegnapi bécsi kihallgatásukról számoltak be minisztertársainak.

A hamburgi mérgezések.

Hamburg, december 4. A Friedrichsbergi elmeegógyintézet betegeivel megétegetett rizst vizsgálat alá vették s kitűnt, hogy az egészséges volt. Nyilvánvaló, hogy mérgezés történt. A betegek szerfelett izgatottak. A vizsgálat folyik.

A képviselőházelnöksége Bécsben

Budapest, december 4. Gál Sándor a képviselőház elnöke holnap Návay Lajos és Rakovszky István alelnökökkel együtt Bécsbe utazik. A képviselőház elnöksége hétfőn délelőtti tiszteleg a Burghan és mutatkozik be a királynál.

Közzgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, december 4.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyöngye Üzletellen irányzat mellett jelentéktelen forgalom változatlan áron. Egyéb gabonanevek változatlanok. Idő: borus.

Buza áprilisra	13 65—66
Buza májusra	13 41—42
Buza októberre	11 61—62
Rozs áprilisra	9 89—90
Rozs októberre	8 79—80
Zab áprilisra	7 54—55
Zab októberre	00 00—00
Tengeri májusra	6 60—61
Repece augusztusra	13 80—80

OLCSÓ IRÓGÉPEK I

Minden rendszerűek kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat öngnél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írású és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író, és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

Eladó

egy 3 szobából álló új ház, melynek telke az Ajtó- és Eötvös-utcára szolgál és két kis holdnyi házutáni föld a Czuczadűlő elején kedvező feltételek mellett. Értekezhetni a tulajdonosnál Ajtó-ucca 16. szám alatt.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára

Kaszanyitzky Endre

főutcai üzletébe

megérkeztek és nagy választékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

asztali, függő, salon, ebédlő és hálószobai villany-csillárok és lámpák,

melyek a legmodernebb és legszolidabb kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

Olcsó árak. Kitűnő áru.

Vendéglői és kávéházi felszerelések

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjat és aranyérmeket nyert.

Erősítőszert gyöngéledők, vérszegények lábadozók részére. Etyágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több, mint 6000 orvosi elismerő nyilatkozat.

J. Serravallo,

csász. és kir. udvari szállító

TRIEST-BARCOLA.

Kapható a gyógyszerárakban fél lit. ü. 2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

SZABADALMAK,

védjegy- és mintavédelem, az összes kultur-államokban

GUSZTÁV BÉLA okl. mérnök, szabadalmi ügyvivő Budapest, VII, Erzsébet-körut 13.

Telefon 172—74.

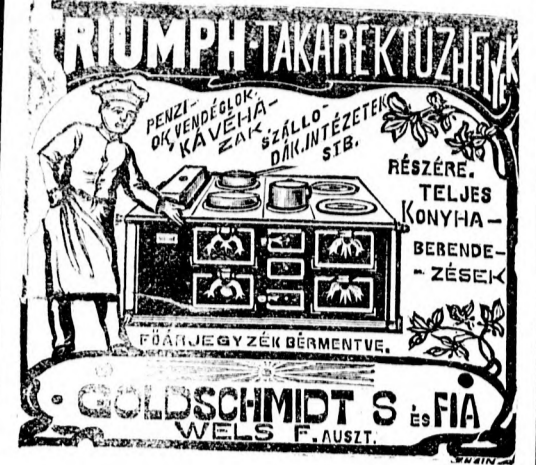
Villamos világitást,

telefonok, villamos esengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban eszközöl

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivilámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányú Wolfram és Osmium égőket.

Szörmekabátokat

garniturákat vásároljon

a Főposta melletti

szücs áruraktárban

Rózsa Lajos

vezetése mellett.

UJÉVKOR

a „DEBRECZENI KÉPES

KALENDÁRIUM“-ot

minden előfizetőnknek

díjmentesen küldjük

meg.

SZABÓ LAJOS FIAI cég

divatáruházában

leszállított árak mellett

karácsonyi vásár

folyamatban van.

Arak, minőségek, választék versenyen kívül!

Sport flanel	eddig 24 krajeár	17 kr.
Velour Velez.	karácsonyi ára	
Mosó delain	eddig 36 krajeár	26 kr.
Francia delain	karácsonyi ára	
115 cm. Angol szövet	eddig 42 krajeár	26 kr.
110 cm. Divat szövet	karácsonyi ára	
Ruhaselymek	eddig 85—90 kr.	50 kr.
	karácsonyi ára	
	eddig 80 krajeár	50 kr.
	karácsonyi ára	
	eddig 165 kraje.	90 kr.
	karácsonyi ára	
	eddig 2—3 forint	1 frt.
	karácsonyi ára	

A többi föl nem sorolt mintázott, különféle egyszínű kelmeknél

40--50%-os árengedmény!

|| HÁZLEBONTÁS MIATT ||

Végeladás van Glück Ede

cipő üzletében
 PIAC- és KOSSUTH-utca sarok a Kistemplommal szemben.
A végeladás tart naponta reggel 8—12-ig,
 délután 2—7-ig.

Ő csász. és Apostoli királyi Felségének

legfelsőbb elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt.

XXVII-ik CSÁSZ. KIR. ÁLLAMSORSJÁTEK.

Ez az Ausztriában egyedüli törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték
 514,800 korona összegben 18,390 készpénz nyereményt tartalmaz.

A főnyeremény **200,000** korona,

A nyeremények kifizetéseért a csász. kir. lottójövedék kezekedik.

A huzás visszavonhatlanul 1909. december 16-án fog megtartatni.

Egy sorsjegyek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben, a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál. III. ker., Vorderer
 Zollamstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytözsdekben, adó-, posta-,
 távirat- és vasúti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy-
 vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya)

Ne tessék megteveszteni, hogy a

BUDAPESTI KORONA ÁRUHÁZ

DEBRECZENBEN, csakis PIAC-U. 19. szám a.
 a BIKÁ kávéház mellett van.

Debreczen legnagyobb és legszolidabb gyermekjáték-, porbellán-, bőrönd
 és utazási cikkek raktára.

Két személyes sörös készlet, csodaszép virágdíszítéssel	50 kr.
Hat " likörkészlet, csodaszép virágos díszítéssel, üvegtálcával	55 kr.
Disz asztalka mahagoni vagy zöldre fényezett csodaszép, még itt nem létezett	1 frt
Majolika disz asztalka, bambusz állványon, virágos, égetett festéssel	1 frt
Vizes poharak, esiszolt, 3 szallag díszítéssel	6 kr.
Boros poharak, es szolt, 3 szallag díszítéssel	5 kr.
Sörös, vagy boros készlet 6 személyes, csodaszép virágos festéssel, 7 darabból áll	1 frt

Raktáron levő
 összes

**férfi- és
 gyermek
 ruhákat**

most minden el-
 fogadható árban
 árusítom

GERŐ ERNŐ
 DEBRECZEN, Piac-utca 41.

Tessék meggyőződni,
 hogy nálam jóval ol-
 csóbb mint bárhol!!

Vászon, Fehérnemű,
 Asztalnemű,
 Ágynemű,
 Zsebkendő,
 Harisnya

Menyasszonyi kelengyék

Donogán
 és Somossy
 cégnél
 Debreczen,
 Kistemplombazár.

Telefon 727. Telefon 727.

Ne mulassza el a jó alkalmat!
és keresse fel

Molnár Testvérek

elektrotechnikai üzletét
DEBRECZEN, Egyház-tér 3. sz.
(Nagytemplommal szemben)

hol a legkötelesebb eredeti „ANGYAL” védjegyű

GRAMOFON

25 forintért kapható! Lemezek igen olcsó árban! —

!! Varrógép és kerékpár raktár !!

Szakszerű javító műhely!

Villanycsengők bevezetése és évi jókarban tartás legjutányosabban.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

VILLAMOSSÁG
a betegápolás
szolgálatában!

A szenvedő emberiségnek ajánlva!

Ha idegességben, neurastheniában, álmatlanságban, fejfájásban (migraine) hátfájásban, gyomor-, és bélbántalmakban, szívgyengeségben és hűdésben, ifjúkori bűnök folytán beállott elgyengülésben, rheumában, csuszban és ischiában szenved és már minden gyógymódot és drága fürdőt kipróbált, anélkül, hogy gyógyulást talált volna, tegyen kísérletet a leghíresebb orvosi szaktekinjélyek által ajánlott **villany-delejes készülékkel!**

Villamos áramot ad tartalékelemek nélkül! Sohasem romlik el! Kitűnően működik és könnyen kezelhető.
Ára K 29.—

Uj! Villamos zsebmikrofon, Uj!
halló készülék nagyothallók számára. Feltűnést keltő találmány! — Képes árjegyzőket ingyen és bérmentve küld

KELETI J. villamos gyógykészülékek gyára
BUDAPEST, IV., Koronaherczeg-utca 17.

Blattner József

üveg-, porocellán- és kópkeret üzlete
Debreczen, Csapó-u. 1. szám alatt

A legdusabban felszerelt üzlete

karácsonyi és újévi

afándók tárgyakban,

u. m. sör- és bor készletek, viz- és likőr szervizek, kávé- és tea készletek, evőeszközök, disztárgyak, valamint asztali és függőlámpák, minden a legjutányosabb árban.

Tisztelettel **Blattner József**
Csapó-utca 1. szám

BUTOR.

Varga József

butorkereskedő, asztalos,
∴ kárpitos és disztó ∴

DERRECZEN, IV., Piacz-utca 44. sz.
Alapított 1850. Telephon 377.

A debreceni iparművészeti kiállításon állami ezüst-
∴ éremmel kitüntetve ∴

Óriási választék mindenféle stílyű és árú butorokban, ebédlő, háló, szalon, férfi-szoba és teljes

menyasszonyi kelengyék

azonnal készen.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

A debreceni ipartestületi kiállításon ezüst éremmel
∴ kitüntetve ∴

Legszolidabb bevásárlási forrás. Jutányos és pontos kiszolgálás.

IGY NÖVEKEDETT

a KAZINCI Kőszénbánya R.-t. Budapest V., Váci-körút 16.
évi termelés!

Miért?

1903.	1904.	1905.	1906.	1907.	1908. években.
5400.	5600.	6000.	9600.	19,900.	11,800. wagon.

Mert a KAZINCI SZÉN

szobafűtésre, kazántüzelésre, cséplésre egyaránt kitűnően beválik.

Vezérképviselő: KLAR ANDOR, DEBRECZEN.

„ÖRVENDJÜNK, HOGY MEGVAN!”

Védelmet a nedves idő s meghűlés ellen
csak a Storm Slipper és a hőcipő nyújt, amelyek

Boston Rubber Shoe Co. Bostonban készültek, formájuk a legjobb, könnyű és elegáns. Tessek a cég jegyére ügyelni; ez minden cipő talpára van nyomva. Ovatosság ajánlatos, mert sok silány áru kerül piacra. Kapható Budapest és a vidék nagyobb városaiban minden jobb cipő-, gummiarú-, férfi- és nőidivatárú üzletben. Viszontelárusítók felvilágosítást kaphatnak Magyarország és Ausztria területén megbízott vezérképviselőinktől:

WELLISCH, FRANKL & Co.

WIEN, I., Fleischmarkt 12—14.

Debreczenben kapható: Aszman Ferenc, Fekete Jakab, Frank Testvérek, Györfi Sándor, Kálnai Lipót, Mandel Lipót, B. Schwarz Nohf.

Tüzifa eladás.

A székelyhidi uradalomnál
1908—9 vágásu, elsőrendű cser hasáb tűzifa waggonkint (100 q), apátkereszturi állomásonál kocsiba rakva 110 (Egyszáztiz) koronaért, — öt waggon felüli rendelésnél waggonkint 105 koronaért eladó.

A vasuti fuvardíj kocsinként apátkereszturi állomástól Bihardiószegig 18 korona 74 fillér, Gyapolyig 21.74, Paptamásiig 23.74, Biharig 26.74, Nagyváradig 30.74, Debreczenig 34.74, Szoboszlóiig 39.74, Kabáig 45.74, Püspökladányig 50.74, Karcagig 53.74, Kisujszállásig 8.74, Mezőkeresztesig 37.74, Berettyóújfaluiig 40.74, Bárándig 47.74, Cséffáig 42.74, Nagyszalontáig 45.74, Sarkadig 50.74, Gyuláig 53.74, Békéscsabáig 58.74, Horgosig 85.74, Szabadkáiig 90.74, Zomborig 102.74, Érseklindig 17.74, Erőmihályfalvaiig 22.74, Nyirábrányig 29.74, Vámospéresig 29.73, Hajdúhadházig 39.74, Ujfehértóig 45.74, Császárszállásig 47.74, Nyiregyháziig 47 korona 74 fillér.

A rendelések a székelyhidi uradalom számtartói hivatalához intézendők és pedig az összeg előleges megküldése mellett.

**Legalkalmasabb
karácsonyi és ujévi
ajándék**

egy életnagyságu olajfestmény, amit bármily régi és rossz képről a legjobb kivitelben készít 20 koronaért

BURG IZSÓ

fényképész

Debreczen, Kossuth-u. 24.

Különlegességek karácsonyi és ujévi, fényképes lapokban
6 darab 2 korona 40 fillér.

Gyomorgöres, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségek-nél a legkitünőbb háziszser a

**Hollandi
GYOMORCSEPPEK.**

1 üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában
DEBRECZEN.

Völegények és menyasszonyok
figyelmébe!

Brilliant és gyémántkövü

éküzerék, aranyórák, láncok
a legolcsóbban beszerezhetők

Pintér Gusztáv ékszerésznél,
DEBRECZEN, Főtőzsde me lett.

Bárki is bizalommal forduljon hozzám és meggyőződhetik olesó, szolid árukról és pontos kiszolgálásról.

Forman
nátha ellen

Hatása meglepő! Szelence ára 40 fill.

**MOLL-FELE
SEIDLITZ-POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboza Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorhív, rögzött székrekedés, májban-talom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszsernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytüntetnek.

**MOLL-FELE
SÓS-PORSZESZ**

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-fele sósorszesz nevezetesen, mint fájdalom-ó illapító bedörzsölésiszser köszvény, esuz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-fele gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnöttek számára.

Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. es kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta pósta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Karácsonyi ajándéknak

alkalmas esinos

ÉKSZEREK

olesón szerezhetők be

VAGI ISTVÁN

ékszerésznél

Miklós-utca 10. sz. alatt.

Ez alkalomra szép kivitelben alakít át ékszereket és vállal mindennemű javítást.

LEGSZEBB,

legjobb legolcsóbb,

ÓRÁK

nagy választékban,
jótállással kaphatók

Gasparik Adám

órásnál, Piac utca 85. sz.,
a „Royal“ kávéházzal szemben.

Órajavítások legjobban és legolcsóbban, jótállással.

Díjtalanul minden betegnek.

Ez az egyszerű könyv ezeket segített egészséghez és szerencséhez.

Aranyat ér mindazoknak, akik szenvednek.

Segítség a szenvedőknek segítség a kétségbeesetteknek, segítség a betegeknek és sok más megbecsülhetetlen előny található ezen nagyszerű könyvben, név szerint „A természet titkos erői.“ Ezen könyvben egy kezelés van leírva, melyet otthonában, minden kényelmenség nélkül

használhat és segít önön. Ezen kezelés több ezer egzében segített, olyanokon, akik mindennemű idült betegségekben szenvedtek. Ezen könyv önnek teljesen díjtalanul küldetik. Olvasnia kell, ha egészséges akar lenni. Ha szenved és nem tudja, hogy miben, kérje ezen könyvet. Irja le behatóan a tüneteket, amelyek önnél mutatkoznak és a betegség megállapítása díjtalanul megküldetik; betegségének pontos oka megadatik. Ugy a felvilágosítás, mint a könyv nem kerül semmibe. Ha a tanácsokat követi, amelyek a könyvben bennfoglaltatnak, úgy teljes és tartós egészséghez jut. Irjon azonnal G. A. Mann urnak 3010 oszt. rue du Louvre 48, Paris, Franciaország. Pénzt ne küldjön be, mert úgy a dyagaosis, mint a 80 oldalra terjedő könyv, „A természet erői“ teljesen díjtalanul megküldetik. 10.000 példány éppen most készült el ezen műből és mindazoknak, akik ezt most kérik. Szétosztatik. Levelekre 25 fillér, levelezőlapokra 10 fillér bélyeg ragasztandó.

HIRDETÉSEK

fölvétetnek a kiadóhivatalban, gr. Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

Gyermekjáték

*a Schicht szappannal való mosás,
mert egyszerre tisztít és fehérít is,
s meglakarít minden fardaságot
és megeröltetést!*

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen olfér. Levélbélyegeken is lehet az apróhirdetéseket árát mellékelni. A kiadóhivatal fentartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. Beérkezett ajánlatokat a kiadóhivatal bármely címre továbbít, ha a hirdető e célra megfelelő postadíjat küld.

Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8-12-ig és d. u. 2-7-ig gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen“ apróhirdetéseit, mert

Ha állást keres — ott talál.

Ha lakást keres — ott talál.

Ha alkalmazást keres — ott talál.

Ha társat keres — ott talál.

Ha oktatást keres — ott talál.

Ha butort keres — ott talál.

Ha hangszer keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik:

„Kellemes“, „Cyrano“, „Vilmike“, „Ibolya“

„Igazzsív“ levele a kívánt helyen.

Rózsika, találkozásunk szombatan este lehetetlen volt. Irjon „Mezise“ a kiadóba.

Fiatal ember csinos hölgy barátságát keresi, levelet „Imádott“ jelígre a kiadóba és e lapban jelezni kérem.

Hölgyeim! Csinos jó megjelenésű 30 éves barna fiatal ember óhajt megismerülni oly leány vagy csinos özvegy nővel, kinek megfelelő hozomány van. Levelet „Hivatalnok“ jelígre a kiadóba.

Buta fiatalember vagyok, szeretném az életet megismerni. Hálára kötelezne azon intelligens igazi urihölgy, ki velem ezt megismertetné. Szíves leveleket Diszkréció jelígre kiadóba és a lapban jelezni kérem.

Színházban mögöttem ülő smokingos urat kérem, hogy megjegyzéseit négy szemközti mondja meg. Nőveremtől kikaptam ezért. — Csütörtök este színházban leszek. Jelezze a lapban, hogy jön. „Vigyázzon“.

Közös háztartásra lépnék független, molett, barna 30 év körüli asszonnyal. Levelet „Megelégedés“ jelígre főpostára kérem. Ajánlatát e lapban hirdesse.

„Kis mama.“ Megharagudna, ha odaesatlakoznék magához? Prémés galléru hadfi.

Szép, független hölgyvel megismerkedne magas termetű intelligens egyén, ki most jött e városba és ismerettségé nincsen. Levelek „Titok 15“ címen a kiadóba.

Hálás köszönettel megkaptam. Hétfőn öt órakor pár percre ugyanott bátorkodom várni. „Tanár“.

Lakás.

Utcai butorozott szoba, külön bejárattal kiadó. Címe a kiadóban.

Csinos, butorozott szoba kiadó. Cím a kiadóhivatalban megtudható.

Ajánlat.

Saját termésű ó- és új érmelléki hegyi fajborok, különböző éveik, kapható 50 literen felül Tóth Sándornál, Hunyadi-u. 26. szám, Debreczen.

Hollandi gyomorcsoppok kaphatók Mihaovits Jenő gyógyszerárában.

Egy jó zongora eladó. Cím a Csáthy-féle könyvkereskedésben, Egyháztér 2. sz.

Írásbeli munkálatokat szép, helyesírással bíró fiatalember elvállal. Cím a kiadóban.

Tanítónő, keresztény, elemi iskolás gyermekek mellé állást keres. „Megbízható“ jelíggel a kiadóba kerek.

Saját termésű sestakerti ó-bor, hordónként vagy összesen eladó. Egymalom-u. 5. sz.

Kereslet.

Ügyes kádáregéd jó fizetéssel felvétetik az Adria halkonzerv gyárban, Homokkert.

Négy középiskolát végzett, keresztény, jó családból való fiú tanulóknak felvétetik Csáthy Ferenc könyvkereskedésében.

Eladás.

Egy hat lóerejű gőzmotor — gazdaságban is alkalmas — jutányos áron eladó. Cím a kiadóban.

Bihardíszegen egy nagy jövedelmű szőlő, 6 hold, 2 nagy pincével, kényelmes lakással, teljes berendezés, borház, hordók stb. előnyös feltételek mellett eladó. Értekezhetni dr. Csáthy Dezső ügyvédi irodájában, Piac-u. 83.

Egy latin-magyar-francia szótár 1782-ik évi, eladó. Cím a kiadóban.

Bihar-Díszegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz.

Maklatura újságpapír kiló- vagy mázsaszámra a lap kiadóhivatalában eladó.

Donogán és Somossy

cegnél

DEBRECZEN,

Kistemplombazár,

megkezdődött a nagy

karácsonyi vásár.

Elsőrendű árúk kerülnek eladásra leszállított árak mellett.

Tisztelt uriközönség figyelmét felhívom, hogy

férfi szabó üzletemet

Piac-utca 46-ik szám alól

Piac-u. 26. sz. alá (a nagytözde mellé)

helyeztem át

Tisztelettel Moskovits József férfiszabó.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves figyelmébe ajánlani a legjobb s legolcsóbb pontosan szabályozott

Óráimat

a következő szabott árak mellett:

Ébresztő óra 1 frt 60, 1 frt 80 és 2 frt.
Nickel zsebóra 2 frt 50, 3 frt és 3 frt 50.
Inga óra, 1 napos, felet és órat ütő, szép hangos ütővel, 70 cm. tokban 6 forint, 100 cm. tokban 8 frt 50; 8 napos, 100 cm. tokban 10 frt 50, harangütővel 12 forint.
Konyha óra 2:50, 3:50, 4:— forint. Zsebóra üveg 15 kr., mutató 10 kr. Inga órák 3 évi jótállással. Ébresztők és zseborák 1 évi jótállással.

Óra javítások a legjobban javítva s legolcsóbban 1 évi jótállás mellett.

Kiváló tisztelettel

BLATTNER BÉLA
UTODA

FÜSI GÁBOR

DEBRECZEN, Kossuth-u. 4. sz.

A leghasznosabb

karácsonyi ajándékok

INGER

Varrógépek
üzleteink által beszerezhetők.

Singer Co. varrógép részv. társaság

DEBRECZEN, Piac-u. 79.

Legbiztosabb szépitőszert a

FÁY-féle ARC-CRÉM.

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkiválóbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arc bőr tisztátalanságai ellen.

Egy tégely ára egy korona

Hozzávaló „Fáy-szappan“ szintén egy korona

Kapható a készítő

GROSZ NAGY FERENCZ gyógyszerésznél

Debreczen, Kossuth-utca 8.,

a színház mellett. * Telefon sz. 469.

„ARANYEGYSZARVU“ gyógyszerár.

KÖLCSÖNT

nyújt előnyös feltételek mellett
haszonélvezettel

terhelt birtokokra, házakra, letelekrekre, életjáradékokra, örökségeknek 10,000 koronánál feljebb bármely összegig a

NEDERLANDSCHE BANKINSTELLING

Alaptőke 5 millió forint.

Levelek címzendők:

Bankinstelling képviselője

BUDAPEST, V. Nádor-u. 25. sz.

(Tiszapalota).